

Unitat 3.

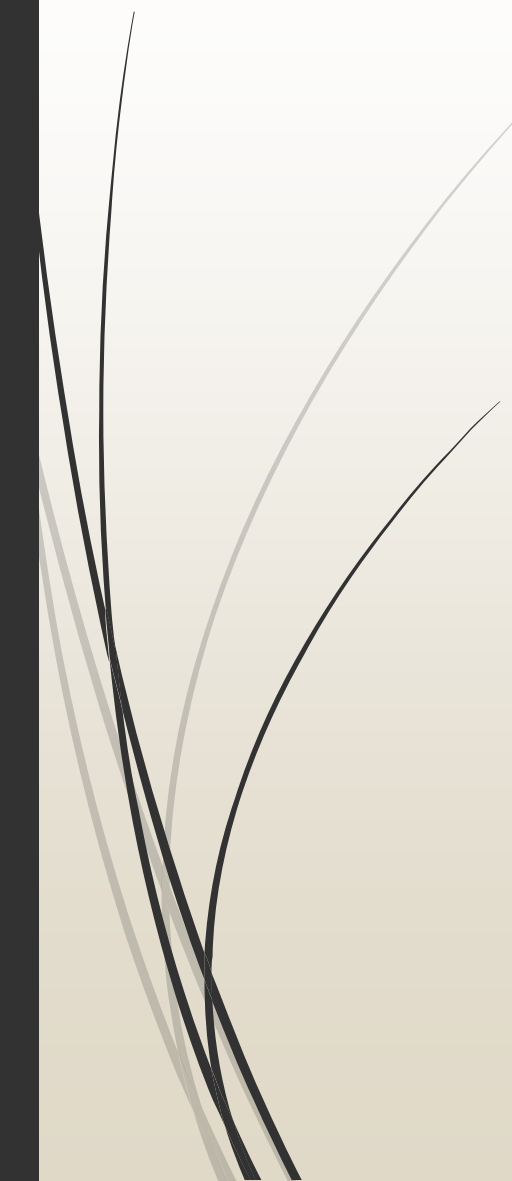
La planificació educativa dels alumnes amb di en l'etapa escolar i de Transició a la vida adulta

Projecte de transformació dels centres d'educació especial

DINCAT – setembre de 2017

Continguts

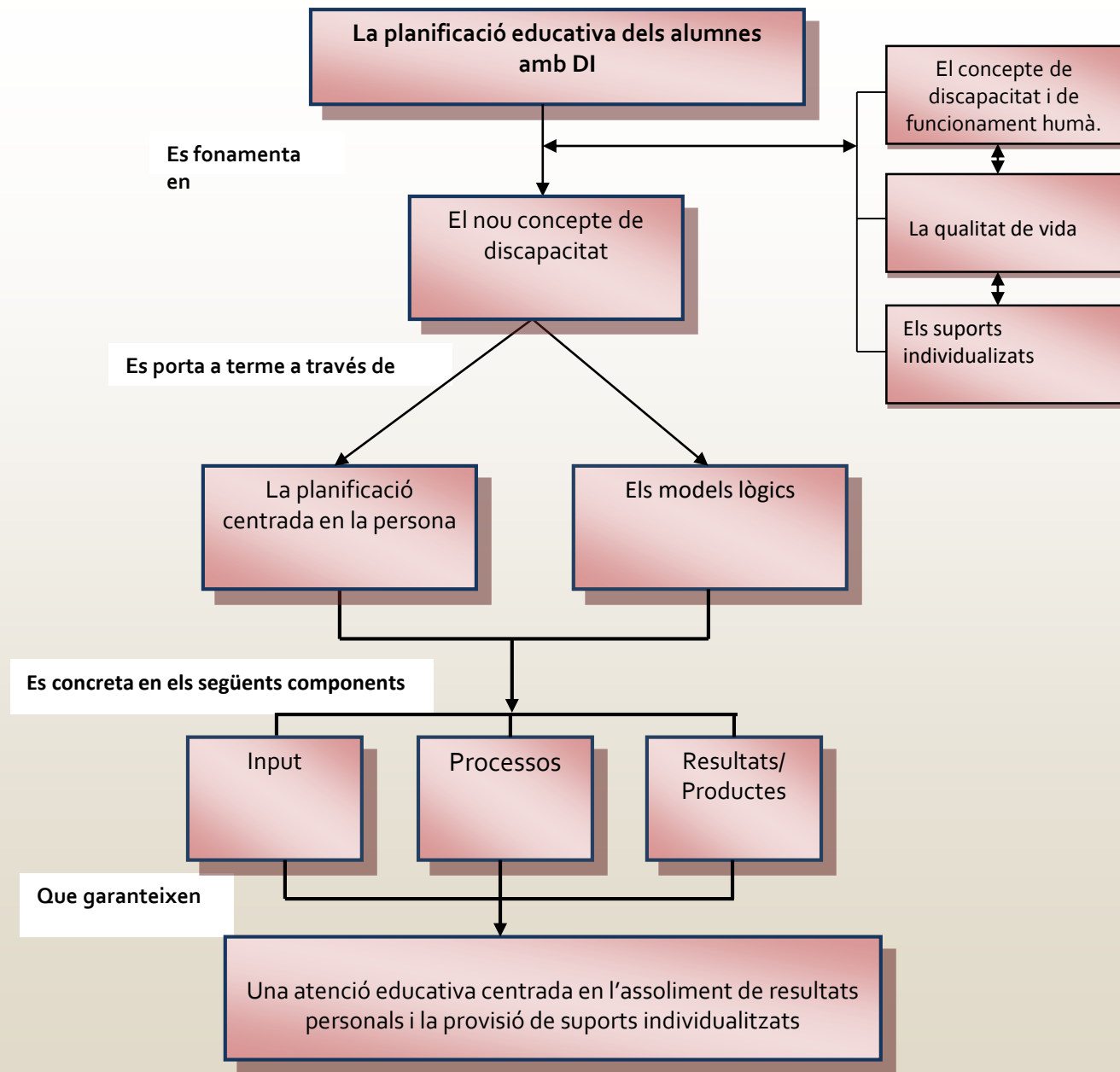
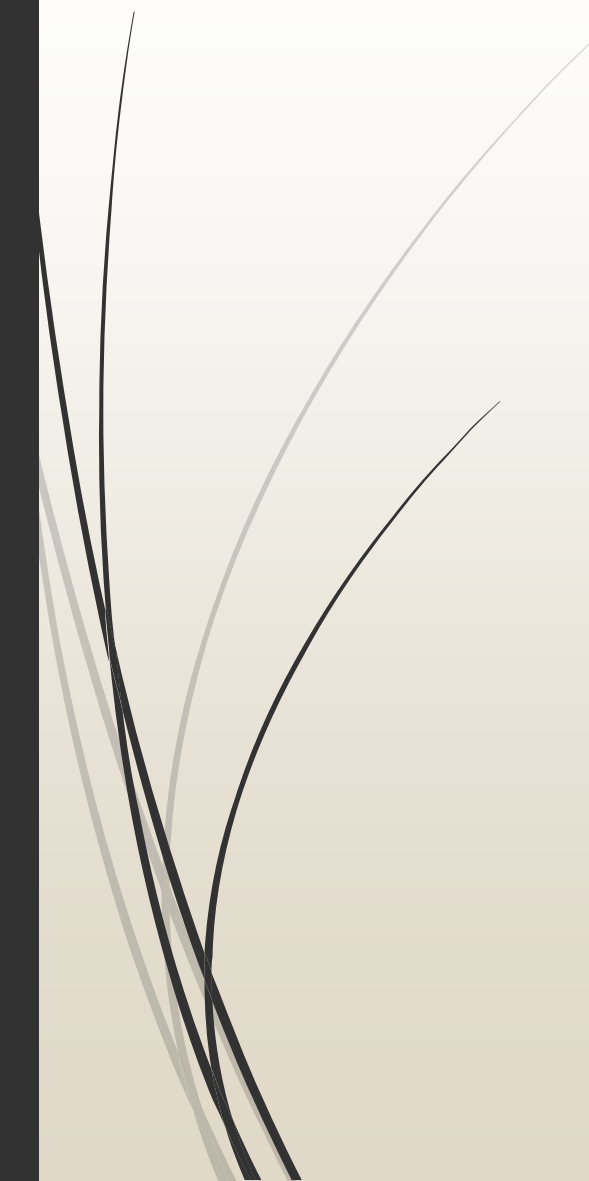
3.1 La planificació centrada en la persona.

3.2 Característiques i components del model lògic

Objectius

- ▶ Analitzar quins són els enfocaments actuals en l'atenció educativa dels alumnes amb discapacitat intel·lectual i els que millor responen a la nova comprensió de la discapacitat.
- ▶ Valorar la importància d'aquells models que se centren essencialment en l'atenció educativa dirigida a l'assoliment de resultats personals valuosos.
- ▶ Entendre què significa la planificació centrada en la persona, els seus fonaments, alguns models i els components que inclou.
- ▶ Analitzar i valorar la importància actual dels models lògics a l'hora de d'organitzar, ordenar, aplicar i avaluar una atenció educativa dirigida a l'assoliment de resultats personals valuosos.
- ▶ Saber aplicar en el propi centre una planificació centrada en la persona basada en els components del model lògic i saber donar contingut a cada un dels components.
- ▶ Valorar les implicacions d'una planificació educativa centrada en la persona, en els resultats personals valuosos i en la provisió de suports individualitzats.

Aportacions del nou model de DI en la planificació educativa

- ▶ Una proposta d'intervenció centrada en la persona i en els resultats personal valuosos.
- ▶ L'avaluació entesa com la identificació i concreció del tipus i intensitat dels suports per tal d'afavorir i millorar l'assoliment de resultats personals valuosos.
- ▶ La promoció de la qualitat de vida.
- ▶ El foment de la inclusió educativa i social.
- ▶ L'ús de les millors pràctiques educatives.

Efectes de la qualitat de vida en la planificació educativa

- Un focus en la qualitat de vida i en els seus principis fonamentals, amb una preocupació especial en l'assoliment de resultats personals valuosos.
- Un enfocament ampli i multidimensional del que és un servei educatiu (escola) i de les pràctiques i suports que ha de proporcionar.
- L'ús de les millors pràctiques existents en el camp i de pràctiques basades en l'evidència.
- L'ús d'estratègies de suport individualitzat per fomentar els resultats personals.
- Una preocupació per aplicar estratègies de millora de la qualitat en base als resultats personals i al nivell de competència i d'eficàcia del servei (escola).

Definició de planificació centrada en la persona

- La planificació centrada en la persona és un conjunt d'eines i enfocaments basats en una sèrie de valors compartits que es poden utilitzar per planificar amb la persona, no per ella. Aquestes eines es poden fer servir per ajudar la persona a pensar sobre el que és important en les seves vides ara i també per pensar sobre el que seria significatiu.
- L'interès principal de la planificació centrada en la persona és assegurar que l'èmfasi en posa en la persona amb discapacitat i en aquells resultats valuosos que són significatius per a ella i, al mateix temps, en la construcció d'un sistema de suports individualitzats que faciliti l'assoliment dels resultats identificats

Lectura recomanada

- **“La planificació centrada en la persona. El mètode PICTURE”.**
- Aquest manual descriu com implementar la planificació centrada en la persona per ajudar a les persones amb discapacitat intel·lectual a aconseguir estils de vida més satisfactoris. L'enfocament anomenat Planning for Inclusive Communities Together Using Reinforcement and Evaluation (PICTURE) s'ha dissenyat per a les persones que reben ajuts d'institucions de serveis humans; d'aquesta manera, el manual és una guia per les organitzacions que volen implementar sistemàticament la planificació centrada en la persona. En resum, a l'hora d'utilitzar el mètode PICTURE de planificació centrada en la persona, un petit grup de persones que tenen cura d'un individu es fan tres preguntes importants: “Com és la teva vida ara?”, “Com vols que canviï?” i “Com podem ajudar-te que això passi?”.

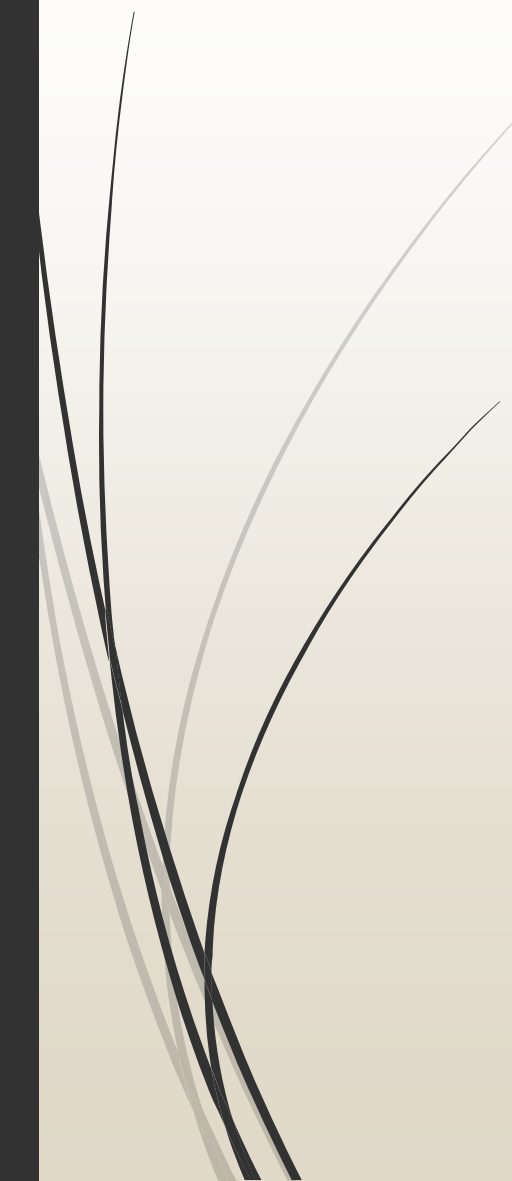

La importància dels resultats personals

-
- L'èmfasi actual en els resultats personals valuosos en qualsevol model d'atenció de les persones amb DI.
 - La necessitat de disposar d'eines i instruments per avaluar els resultats personals.
 - Què han d'avaluar les escales de resultats personals.
 - Quines escales podem fer servir en l'actualitat.

Característiques i components del model lògic

- ▶ Un model lògic és una representació pictòrica d'un programa en el que s'enumeren i es relacionen els components, les activitats i els resultats clau. Aquests models es presenten de diverses formes i inclouen alguns dels següents elements: l'input, les activitats, l'output, el grup a qui es dirigeix, i els resultats.
-

Característiques i components del model lògic

- Els Inputs

Inclouen tots aquells elements i informacions que són essencials en la planificació del programa concret, en el seu desenvolupament i avaluació..

- Els processos

Són el conjunt d'accions o activitats que es porten a terme dins el programa, que van dirigides als alumnes (o a altres agents que poden afectar el seu aprenentatge i èxit) i que intenten promoure els resultats esperats.

- Els resultats

Són els canvis que es donen en els alumnes com a resultat de les activitats del programa. Els resultats es poden definir a curt, mitjà i llarg termini.

ORGANITZACIÓ DE L'ATENCIÓ

Missió del centre

Centres de provisió de suports individualitzats que promoguin resultats personals valuosos

La missió especifica el que pretén l'escola i es fonamenta en uns:

Principis de l'atenció

- La planificació centrada en la persona.
- Un model d'intervenció i de qualitat basat en els resultats personals i en els suports individuals necessaris per aconseguir-los.
- Un ensenyament basat en l'accés al currículum ordinari i l'adquisició d'habilitats funcionals i practiques.
- La promoció de la inclusió escolar, social i comunitària
- El foment i el respecte a l'autodeterminació
- La salut i el benestar
- L'impuls de la formació pel treball i la vida independent
- L'aplicació de bones practiques i practiques basades en l'evidència
- La participació i el suport a les famílies i la participació dels professionals

Els principis serveixen de base per planificar l'atenció en termes de:

INPUTS	PROCESSOS	RESULTATS	Beneficis socials del servei
1. Objectius personals Objectius del propi alumne o de la seva família. 1. Avaluació de les necessitats i de les necessitats de suport Avaluació psicopedagògica i avaluació de les necessitats de suport (SIS, etc.) 1. Característiques personals Descripció del funcionament de l'alumne i de les seves característiques més significatives (pot quedar inclòs en l'aparta anterior) 4. Currículum proposat Propostes curriculars i educatives que es corresponen a l'edat i etapa de l'alumne. 5. Altres font d'informació Qualsevol altra informació que es consideri pertinent o important per a la planificació de la resposta educativa.	1. Planificació dels plans de suport individualitzats i organització dels suports Sistemes de planificació centrada en la persona Processos i procediments per elaborar plans individualitzats 1. Organització de l'entorn i de l'aprenentatge Processos i procediments per una bona organització de l'aula. Sistemes per elaborar i aplicar unitats de programació per a les diferents àrees curriculars. Sistemes de programació basats en l'ensenyament explícit i d'acord amb els principis del disseny universal de l'aprenentatge. Proposta d'elaboració i aplicació d'adaptacions de materials curriculars. Coneixement i ús de procediments i estratègies d'aprenentatge en els diverses àrees curriculars. Coneixement i ús dels mitjans tecnològics aplicables a l'aula i a l'aprenentatge dels alumnes. Sistemes d'avaluació i de seguiment del progrés en cada una de les àrees curriculars. Coneixement i ús de sistemes d'intervenció per portar a terme controls empírics.	Resultats personals valuosos Aquelles aspiracions que estan relacionades amb aspectes objectius (currículum, competències, etc.) i amb aspectes subjectius (somnis, interessos, preferències, etc.)	
Resultats/competències professionals i del servei Resultats per a les famílies			

Àrea/àmbit	Resultats	Suports	Responsable
Àrea de comunicació i llenguatge	• Millorar el nivell de comunicació funcional • Millorar l'estructuració de la frase • Millorar l'articulació • Ampliar el vocabulari	Programa d'intervenció Programa d'intervenció Programa d'intervenció Ensenyament en petit grup i individual	Logopeda i tutora escola
Àrea de llenguatge escrit	• Llegir textos senzills (d'un nivell de primer) amb fluïdesa, precisió i entenent el contingut (a nivell literal). • Llegir textos adaptats (contes, narracions, etc.) com a entreteniment. • Llegir paraules, frases i fragments en diversos formats i de forma funcional (enunciats de fulls, notícies curtes, notes,...). • Saber buscar informació o entreteniments a través d'Internet. • Escriure de forma correcta paraules i frases senzilles, per una utilitat funcional.	Programa d'intervenció Programa d'intervenció Programa d'intervenció Programa d'intervenció Programa d'intervenció Ensenyament en petit grup	Tutors escola
Àrea de matemàtiques	• Ampliar i consolidar els conceptes relacionats amb la numeració, i les operacions bàsiques • Resoldre problemes quotidians • Saber utilitzar la calculadora • Saber utilitzar de forma funcional les mesures bàsiques (monedes, rellotge, temps).	Programa d'intervenció Programa d'intervenció Ajuts tecnològics Programa d'intervenció funcional Ensenyament en petit grup	Tutors escola
Autonomia personal	• Millorar el nivell d'independència i d'habilitat en els hàbits d'autonomia (seure més bé a l'hora d menjar, menjar menys, més acurada i polida en el vestir, en la neteja i en l'ús del wàter.). • Portar a terme algunes tasques de la llar. • Entretenir-se a la llar amb activitats adequades a l'edat	Programa d'intervenció Programa d'intervenció Programa d'intervenció	Psicopedagog, tutors escola i família
Coneixement del medi	• Ampliar els coneixements i el vocabulari de diferents temes de naturals i socials.	Disseny universal de l'aprenentatge	Tutors escola
Educació Física	• Millorar la condició física general. • Millorar la cursa. • Participar en esports reglats.	Programa d'intervenció Programa d'intervenció Programa d'intervenció	Professor d'educació física
Salut mental i física	• Millorar el descans durant la nit (dormir millor i amb una bona posició). • Realitzar controls periòdics del pes.	Control mèdic Control mèdic Dieta equilibrada	Psicopedagog, tutor i família
Comunitat	• Realitzar alguna activitat extraescolar. • Fer alguna activitat física adequada a les seves necessitats. • Participar en activitats de lleure adequades a l'edat. • Desplaçar-se sola, per trajectes coneguts del poble. • Fer compres o encàrrecs senzills.	Xarxes de suport Programa d'intervenció Programa d'intervenció	Psicopedagog, tutor i família
Participació i rols socials	• Sortir amb la colla d'amics. • Participar en activitats pròpies del seu entorn.	Xarxa de suport i companys de suport	Psicopedagog, tutor i família

Què cal ensenyar?

Quin és el coneixement que val la pena?

Quin és el coneixement que val la pena per a les persones amb discapacitats greus? A més, quines experiències educatives són les més valuoses i com es pot dissenyar un sistema educatiu que assegurí que tots els alumnes rebin aquestes experiències?

És difícil apreciar tot allò que és necessari per respondre a aquesta pregunta, ja que no es tracta només del què s'ha d'ensenyar, sinó del com, quan, a on i per part de qui. Aquesta reflexió demana tenir en compte com es divulga la informació i, en últim terme, com es tradueix en experiències educatives per a tots els alumnes.

Són temes polítics, d'estàndards, de currículum (acadèmic o funcional) i/o d'ensenyament els aspectes més destacats? O són els responsables d'aplicar els estàndards, el currículum i l'ensenyament els punts d'atenció més adequats?

Hem de dir que aquesta tasca és bastant àmplia i que resoldre els problemes relacionats amb les prioritats educatives de les persones amb discapacitats greus exigeix molt.